

AK  
ZAMBAKLAR  
ŐEHRI  
TOKAT

Yasemin Dutoğlu



YASEMİN DUTOĞLU; 1967 yılında Tokat'ta doğdu. İlk ve orta öğretimini Tokat'ta tamamladıktan sonra 1989 yılında Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinden mezun oldu. Halen kendi firmasında mimar olarak çalışmaktadır. Fotoğraf ve tezhip sanatıyla amatör olarak ilgilenmektedir. Evli ve iki çocuk annesidir. Yazıları çeşitli yerel dergi ve gazetelerde yayınlandı. Ak Zambaklar Şehri ilk kitabıdır.

## İÇİNDEKİLER

Önsöz	• 11
Sebeb-i Telif	• 17
Ne Şehirler Sevdim	• 23
Eski Mahallelerimiz	• 28
Evlerimize Ne Oldu	• 35
Bağlara Hazırlık	• 43
Bağlarda Hayat	• 48
Çocuk Olmak	• 58
Gazi Osman Paşa Lisesi	• 69
Çarşıdan Esintiler	• 77
El Sanatları	• 90
İlk Ramazan ve Bayramlarımız	• 96
Ramazandan Bayrama Şehir	• 108
Şen Ola Düğün Şen Ola	• 114
Hamam Sefası	• 129
Eğlence ve Renkli Hayat	• 138
Tarihin Ayak İzleri	• 146

- 154 • Kilerden Aşganaya
- 160 • Evvel Zaman Hacatları
- 165 • Tohat Ağzı
- 170 • Aykırı Simalar
- 177 • Bir Âlim Bir Âlem
- 180 • Şehrin Değişen Sesleri ve Renkleri

**Ek:**

**MERAKLISINA NOTLAR**

- 187 • Tohat Sözlüğü
- 195 • Lakaplar (Lağaplar)
- 199 • Kışlık Yiyecek Hazırlıkları
- 209 • Kışlık Hamur İşleri
- 214 • Yöresel Yemek Tarifleri

*Sevgili*  
*Anneciğim' e*  
*ve*  
*Babacığımın*  
*aziz hatırasına*

## ÖNSÖZ

ŞEHİRLER insanlığın ortaya koyduğu medeniyetin en somut delilleridir. Bazı kuşaklar öncüdür, şehirleri inşa ederler. Bazıları sabittir, babalarının yapmış olduğu yapılarda ömürlerini geçirirler. Bazı kuşaklara tam değişim dönemlerine denk gelir. Değişim, insanlar, şehirler, ülkeler, aslına bakarsanız yeryüzündeki her şey için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Eski-yen, çürüyen, işe yaramaz olan yerine yenisi konmalıdır. Genç olan yaşlı olanla yer değiştirmek zorundadır. Böylelikle değişir şehirlerimiz. Renkten renge, biçimden biçime girerler zaman içinde. Elbette her şehrin asırlar geçse de değişmeyecek mühür gibi yanları da vardır veya en azından olmalıdır. Kendi şehrimin değişimine tanıklık ettim yarım asra yaklaşan ömrüm süresinde. Hem de yukarda bahsettiğim değişim kuşaklarından birine mensup olarak. Bu değişim sırf fiziksel olanla sınırlı değildi elbette. Dedelerim ve ninelerim birer imparatorluk ferdi olarak hayata gözlerini açmışlarken, ebeveynlerim genç cumhuriyetin ilk nesil evlatlarıydı. Son Osmanlı efendilerinden olan dedelerimle çocukluk çağımda ünsiyet kurdum. Onların yaşam tarzını ve dünyaya bakışlarını müşahade etme şansını yakaladım böylece. Artık tarih olan eski mahalle hayatını bütün canlılığıyla yaşadım o dönemlerde. Aslında anlattıklarım özelde Tokat'a has gibi gözükse de ülkenin dört bir yanında hemen her şehirde benzer bir deği-

şim yaşandı. Sizin gönlünüzdeki şehir, dönüp dolaşıp geldiğiniz, dönemiyorsanız bile hiç olmazsa düşlerinizde vazgeçemediğiniz şehir hangisi ise, Tokat'ın yerine onun adını kolaylıkla getirebilirsiniz. Zannediyorum fazlaca bir fark hissetmeyeceksiniz.

Lise yıllarımda, A. Hamdi Tanpınar'ın artık klasikleşmiş bir eseri olan *Beş Şehir*'i okuduğumda, *Ah ne vardı! Üstat Tokat'ta öğretmenlik yapmış, bu şehri de yazmış olsaydı* diye hayıflanmıştım. Çok sonraları, A.Turan Alkan'ın *Altıncı Şehir*'inin önsözünde benzer bir iç geçirişi yaşadığını okuyacaktım. Bu iki güzel eser yol gösterici oldu benim için. Havası suyu, cennet misali doğasıyla, geçmiş medeniyetlere ait mimarî mirasıyla kadim kentlerimizden biri olan bu sevgili şehir anlatılmalı diye düşündüm. Unutulmaya yüz tutan bazı şeyler en azından bunlara ilgi gösterecek olan genç nesillere aktarılmalıydı. Söz uçar, yazı ise baki kalır, öyleyse bu şehir de yazılmalıydı. Bu duygularla başladım elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Beş-altı nesildir buralı olan ailem kanalıyla gelen birikim en büyük veri olsa da elimde, içerik hemşerilerimle yaptığım sohbetlerle zenginleşti. Kimisi mesleklerine ait bilgilerle, kimisi bir kelime, kimisi bir anı, bir anekdot, ya da hiç olmazsa bir duygu ile katkı sağladılar kitaba. Bu anlamda üç buçuk yıl süren yazım sürecinde görüştüğüm değerli Tokatlı hemşerilerim; Muammer İspirli, Aysel Yoğurtçuoğlu, Ulviye Barutçu, Mesrure Aral, Semahat ve Nermin Çekenoğlu hanımefendilere, Hüsamettin Başçioğlu, Mustafa Yıldız, Cemalettin Biter, M. Ali Cinlioğlu ve Ufuk İpek beyefendilere teşekkürü borç bilirim.

Birikim ve fikirleriyle yolumu aydınlatan, özellikle sözlük kısmının hazırlanmasında kelimelere olan vukufiyeti ile bana büyük destek veren değerli dostum, Mevlevihane Müzesi Müdürü Ekrem Anaç beyefendiyi ve göstermiş oldukları takdirle cesaretimi artıran G.O.P. Üniversitesi Fen-Edebiyat

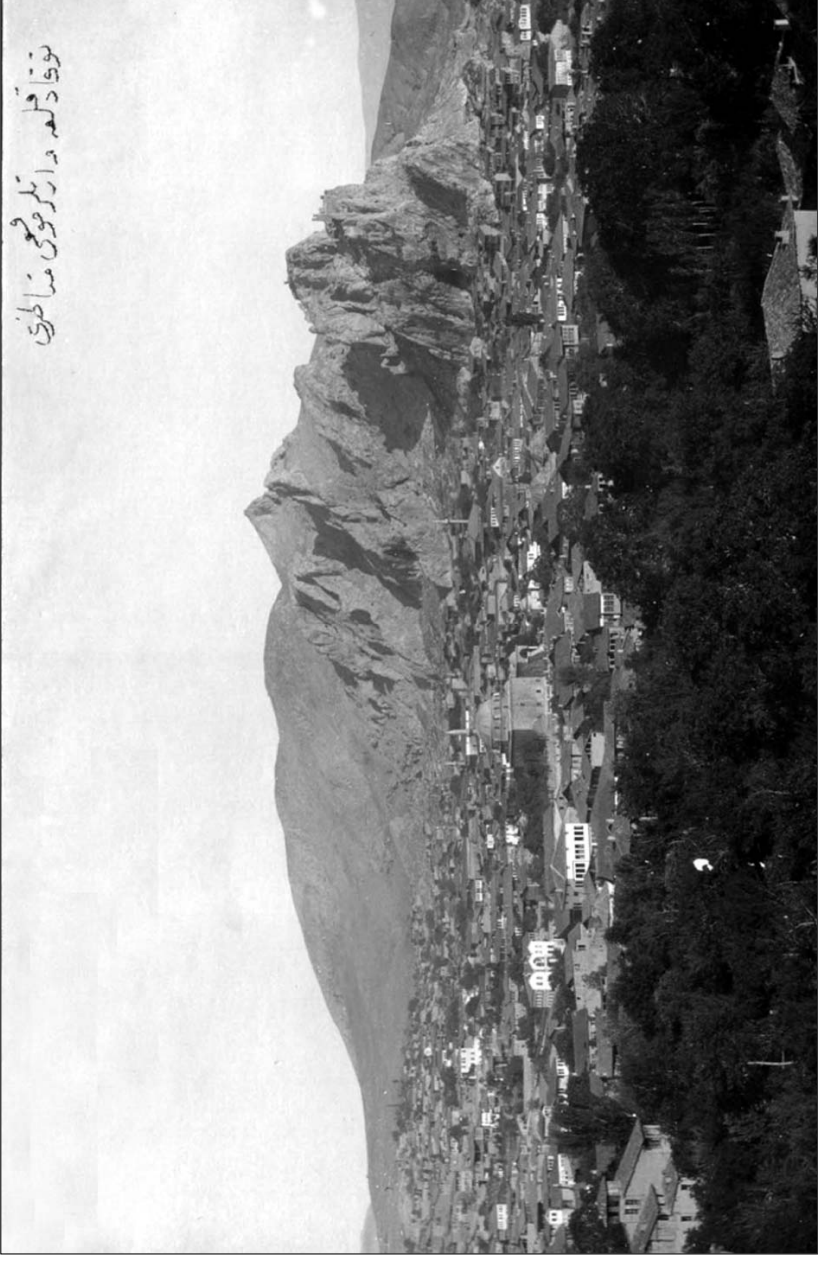
fakültesinden Prof. Hanifi Vural ile Yrd. Doç. Zekeriya Başkal hocalarımı da burada anmak isterim.

Bu kitabın yazım sürecinde katkısı olup, anılması icap eden iki kişi daha var. Biri pırıl pırıl hafızası ve bitmez tükenmez sabrıyla sorularımı cevaplandırarak kitabın zenginleşmesinde büyük payı olan ve meraklısına notlar bölümündeki tarifleri yazdıran sevgili annem Rabia Karan. Diğeri ise en başta, Sebeb-i telif bölümünde yer alan “*Evvel zaman ölürlü ki*” adlı o güzelim yazıyı kaleme alarak bu kitabın yazılmasına kapı aralayan, “Ak Zambaklar Şehri” ismini kitaba veren, sonra eşsiz belge ve fotoğraf koleksiyonunu istifademe sunarak kendi birikim ve anılarını cömertçe paylaşan, en sonunda da ilk editörüm olarak yazdıklarımı gözden geçiren dost insan Hasan Erdem beyefendiye sonsuz minnet ve şükranlarımı ifade etmek isterim. Kendisinin bu şehre dair her türlü yararlı kültür hizmetinde payı olduğu gibi bu kitapta da büyük bir emeği vardır. Şu kadarını söylemekle yetineyim; eğer Tokat sevda-lısı Hasan Bey dostumun candan desteği olmasa idi bu kitap da var olmazdı.

Son olarak yazım sürecinde gerekli anlayışı gösteren değerli eşime, sevgili oğlum Ömer ve düzeltmelerde emeği olan biricik kızım Meryem’e, beni yüreklendirerek destekleyen tüm arkadaşlarım ve yakınlarıma, kitabı yayımlayan Ötüken Neşriyat mensuplarına ve ilgi göstereceklerini umduğum yeni nesillere de teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Peki, yazılabilecekler bundan ibaret mi idi? Elbette bu soruya evet demek mümkün değil. Belki bu süreçte benim heybeme toplayabildiklerim ancak bu kadardı. Bundan sonrasını genç edebiyatçı ve araştırmacılara bırakıyorum. Ömür biter, şehir bitmez.





1920'li yıllarda Tokat Kalesi ve Erenler mevki

# SEBEB-İ TELİF

## **Evvel Zaman Ölürlür ki Hayali Hicran Olur**

Çocukluk; her canlının yetişkinliğinden önceki günlerde geçirdiği evre ve bekli de günümüz yaşantısının keşmekeşine inat dinginlik ve huzur dolu bir hatıralar yumağı, hayatın en doygun renklerinin göz kamaştırıcı büyüsunü an be an yaşadığımız ve korkularımızın endişelerimizin bile hep masumane olduğu yıllar...

Hani an gelip bir sohbetle yahut geçmişe ait özlmlerimizi yâd etmeğe başladığımızda o yılları özlmlle aramaz mıyız? Hele yaşı kırka dayanmışsa insanın ve o büyüsunü yıllar Anadolu'nun tarih kokan bir kentinde yaşanmışsa bir ah çekilip söze başlanmaz mı? Bir hayal perdesinin arkasında uzaktan uzağa size tebessüm eden nur yüzlü dedeler, müşfik ve sevecen nineler sığınılacak bir koy dinginliğinde ruhunuzu doldurmazlar mı?

Şimdi kapayın gözlerinizi yaslanın alafranga koltuğunuza ve kapayın bilmem kaç ekran TV'nizi dalın geçmişe... Devşirin bin bir türlü nadide çiçekleri. Alın çocuğunuzu yanınıza ve bir an o özlmlle yâd ettiğiniz dedenizin hatıra dolu günlerini yeniden geri getirmeye çalışın. Radyodaki içli bir nağme getirsin size bozkırın yalnız baharında açan ve yılın belki bir anında doğanın size sunduğu renk cümbüşü kır çiçeklerini... Ve inatla bunu her gününde yaşamak için halılara, evlerin

arustahına (ters tavan) nakşedilmişliğinde düşünün kaybetmişimiz güzellikleri. Bırakın kendinizi asırlık çınar gölgesinde serçe misali ve bir fırsatını yakalayıp öpün ipeksi sakalından dedenizin.

Bir perde kalsın gözünüzden hatta, elektrik olmasın isli bir gaz lambası aydınlatsın gecenizi. Duvarlara aksetsin gölgeler her biri bin bir gece masallarından çıkıp gelen hayaletler, gulyabaniler sarsın dünyanızı... Ellerinizle gölgeler oluşturun asırlık alçı duvarlara bağdadî tonozlar kessin aydınlığını lambanın. Kaldırın perdenin köşesini bakın dışarıya gökyüzünü izleyin hayretle yıldızların unutulmuş parlaklığında ay dede gülümsesin ve neleri kazandığımızı zannederken fark edin kaybedilmişliğin ilkini... Düşünün artık yıldızlardan dilek tutamayışınızın sebebini ve hissettirmeden okşayın paytak yürüyüşlü kızınızın örgü örgü saçlarını. O bilmesin eski zaman yadigârı bu masaldaki güzelliği... Anlatmak ne kadar iştahınızı kabartsa da vazgeçin bunu anlatmayı düşünmekten. Çekiverin duvar boyu usul usul fark etmemişçesine dantel perdeyi... Gece gezmesinden gelen komşularınızın ayak tıkırtısının taş döşemede bıraktığı seslerin yankısında dalın tekrar mazinin gizemli labirentlerine ve fakat örtmeyin hatıralarınızı asla... Vardır belki başka bir anlatacağınız kedi sokuluşlu, Tanrı emaneti masum ve güzel benizli yavrucağınıza... Ya sonrası? Sonrasında da bütün yüreğinizle dalın tekrar hülyalara.

Vakit sabaha dönsün saba makamında okunan ezanın lahuti sesi sarsın körpe ruhunuzun derinliklerini, horoz sesleri eşlik etsin oduncu katırlarının nal seslerine... Yankılansın kadim şehrin asil surlarında ezan sesi dalga dalga, bir serçe konsun Gıjgıj dağından süzülüp pencerenizin pervazına... Koca konakta hayat başlasın mahalle camiine giden dedenizin açtığı kapı gıcirtısıyla, ayak sesleri yankılansın sabahın seherinde... Sesi kesilmeye yüz tutsun Behzat deresinin başlayan günün hayata dair sedalarında. Ve bir reyhan kokusu

gelsin iştah kabartan güzelliğiyle sinsice süzölsün odanın ahşap pervazlarından, peşinden fark ediverin mayıs yağının kara tavadan yayılan kokusunu. Uykuya direnciniz kırılınsın bir kuş hafifliğinde kalkıp yün döşegünüzden ahşap yer döşemelerinin gıcırdayan sesinde yönelin sofadan geçip ocaklı odaya. Bir gülücüğünüz gülümsemeyle karşılık bulsun ninenizin huzur dolu yüzünde. Takının tüm şirinliğinizi ve bu haliniz, meşe odunu yanan sobanın kenarına süzölürken evinizin Tekir kedisini kışkandırısın. Bir örtü serilsin üzerinize çörek yüzüm sedasında ninenizin, daha da bir kıvrılın sedire, seyre dalın tatlı koşturmacasını ev halkının, tilki uykusunda, sabahın güne dönmekte olan seherinde. Sabahı şerifler hayrolsun sedasıyla babanız girsin içeri... Soba kenarında anlamsızca duran ibrik anlamını bulsun dökölürken ellerinden annenizin... Bir peşkir uzatın kalkıp babanıza tüm edebinizle, ellerinde kalan suları silkelesin yüzünüze ve uyku âleminin gafletinden silkinin, uyanıverin.

Tatlı koşturmanın sona yaklaştığını hissedin yayılırken sofranın bezi asırlık İsfahan halısının üzerine... Sofra altını getirmek size düşsün ocaklığın yanındaki kafesten, sonra siniyi yuvarlayın bir oyun edasıyla yaslandığı duvar dibinden. Yardıma koşsun babanız, yerleştirirken siniyi, kaşık sesleri arasında bakır taslar, ekmek tirkisi son şeklini alsın sofrada. Sevgiyle, muhabbetle kurulan sofraya diğer aile fertleri iştirak etsin. Ve koca kapının sesine kulak kesilsin herkes, dedenizin odaya girişindeki asillik gelsin gözlerinize, paltosuna uzansın eller hürmetle. Selamdan sonra sabahı şerifler hayrolsunlar yayılırken odada, ömrünüz çok olsun cevabının sıcaklığını duyun tekrardan. Radyonun düğmesine uzansın bir parmak cızırtı ile yayılsın sabah ajansının gittikçe belirginleşen sesi... Sükûneti sağlamak için işaret parmağı dudaklarına uzansın babanızın... Sofradaki yerlerini alırken ev halkı bir besmele duyulsun dedenizin dudaklarından bu mekânda hiç eksik olmasını istemezcesine... Dudakların kı-

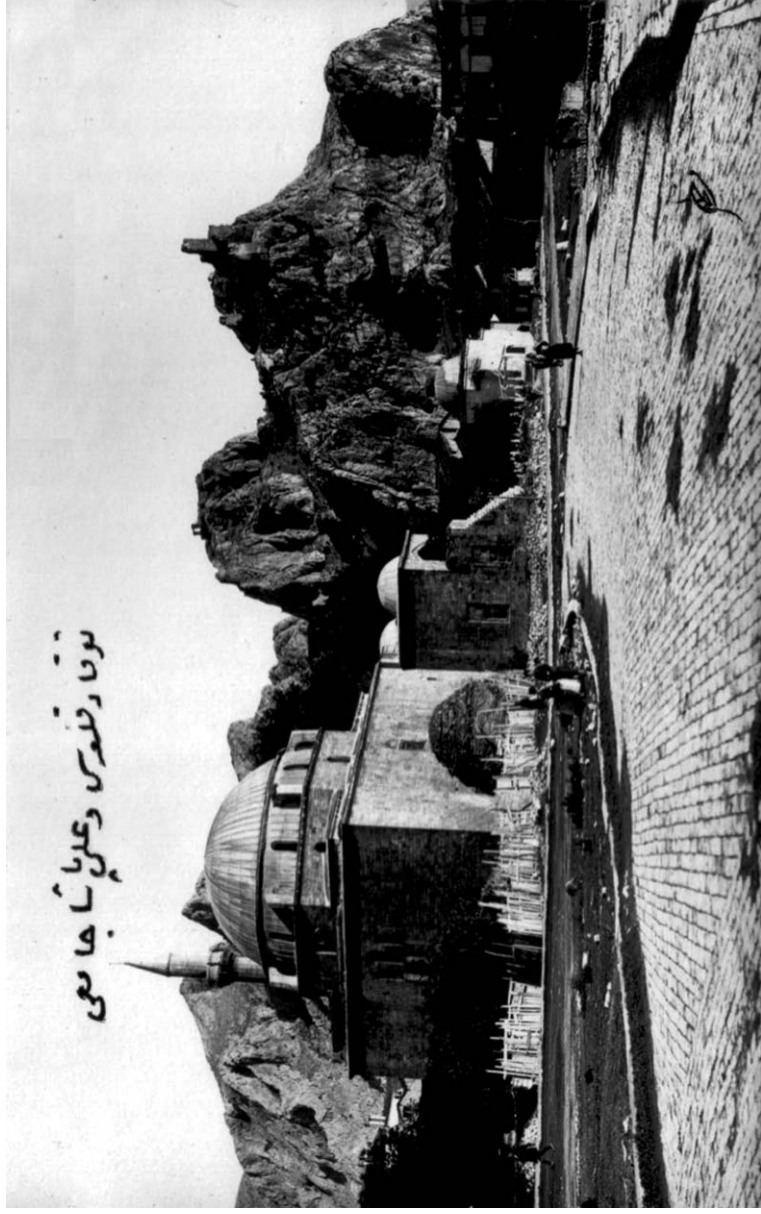
pırtısı ardından başlansın bakır taslardaki çorbaya. Bir Erzurum havası başlasın radyoda "Aşkın ezeli âşık ilhamı hudadır bir neşve nümadır tahkiki gönül şehrine pür nur ziyadır minhacı hüdadır" aaaaaan aaaaaan nakaratlarında asırlık sevginin ışıltısı yayılsın kaçamak bakışlarında dedenizden ninenize. Hamdlerle bitsin besmeleyle başlayan kahve altı sofrası.

Sonra kalkıp sokulun dedenizin yanına... Gözleriniz dışarıda başlayan telâşeyi izlesin kafesli ahşap panjurdan. Bakışlarınıza Kalaycı Bekir emmi ilişsin ve hatırlayın daha dün mahallede yediğiniz sıra dayağını ve şikâyet edin dedenize yaptığını anlam veremediğiniz bu hareketiyle onu. Annenizden aldığınız cevabın aynısını alın şikâyetinizin bitiminde fasılasız "vardır elbet bir bildiği, durduk yere amcalar, dayılar, teyzeler döver mi çocukları?"

Ama büyüklerinizden aldığınız bu cevaplar sizi ikna etmesin asla... Yine oynamak için buluşup yeni bir güne adım atarken aklınızdan çıkmasın izi yanağınızda kalmış tokatların sebebini... Sonra o geçmiş zaman tünelinin tatlı rüyasından uyanıverin ve bugünden bakın çocukluğunuzun eskimez mahallesine... Artık gözü açık düşünüyorsunuz ve bir gül açıversin yüzünüzde o aniden vurulan tokadın yerinde. Ve anlarsınız artık nedendir mahalle efradına emmi dayı teyze denmesinin hikmetini... Acaba onlarla bir akrabalık bağı kurulurken bu yakıştırlan isimler size asla unutmamanız gereken bir gerçekliği mi haykırıyordu? Yoksa mahallenin çocuğu, mahallelinin de mi çocuğuydu? Yetişmenizde onlar da mı cumhur cemaat katkıda bulunacaklardı? Kim bilir daha neler neler...

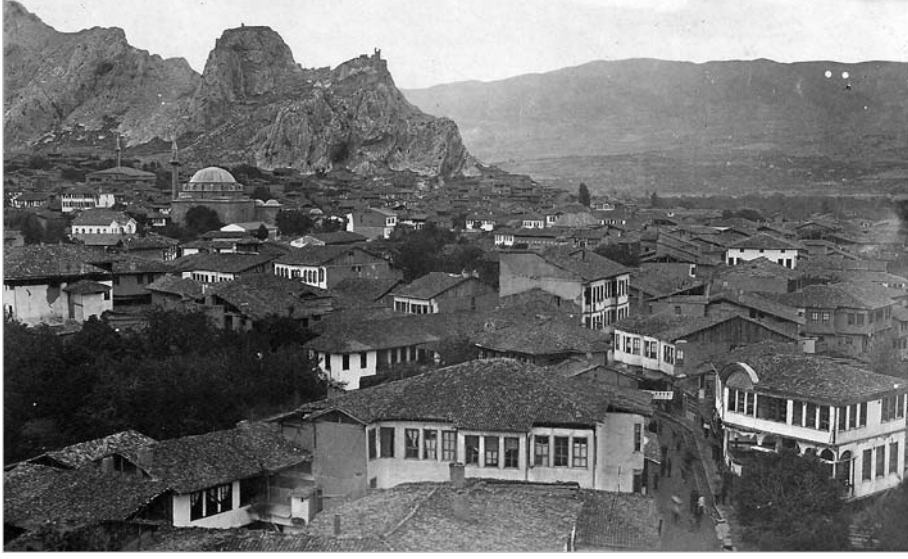
Dalın gidin eski mahallenizin artık geri gelmeyecek gibi duran sıcak, samimi, dostâne sokaklarına ve gidin çıkmaz sokağın başında duruverin, son kez bir daha geriye dönün ve seyre dalın...

**Hasan ERDEM**



توکات قلعهسى وعلی پاشا جامی

Tokat Kalesi ve Ali Paşa Camii (1920'li yıllar)



Tokat Saat Kulesi'nden şehre genel bakış (1930'lu yıllar)

## Ne Şehirler Sevdim

Şehirler geçiyor gözlerimin önünden, tanıdığım bildiğim. İçinde bazen bir ömür yaşanmış, bazen de bir kaç yıl ya da yalnızca üç-beş gün. Dip köşe her yerini bildiğimiz yahut büsbütün yabancı olduğu şehirler. Kaldırımlarına ayak izlerimiz sinmiştir kimi şehirlerin, kimini yalnızca bir tren penceresinden görmüşüzdür. Belki -çevre yollarından evvelki devirlerde- şöyle bir içinden geçmişizdir kiminin.

Peki, nedir bize şehirleri sevdiren şey hiç düşündünüz mü? Bana sorarsanız her şeyden önce çarpıcı bir yanı olmalı seveceğim şehrin. Ya Sinop gibi iki yanı deryaya bakan bir yarımada'nın ince belini kucaklamalı, ya da Bursa gibi ulu bir dağın etek kıvrımlarına oturup yemyeşil bir ovaya bakmalı. Yahut Mardin gibi, uçsuz bucaksız Mezopotamya'nın başını taçlandırarak taştan bir şiir yazmalı veya baştan ayağa şiirin ta kendisi olmalı İstanbul

gibi. Nihayet şehirler içinde en sevdiğim, Ak Zambaklar şehrim gibi; yeşil bir vadinin yamaçlarına tırmanmalı. Hangi yönden girerseniz girin insanın aklını alan efsunkâr bir kalesi olmalı. Sonra başucunda, yüzlerce yıllık kesme taştan bir köprünün fincanları arasından zümrüt bir nehir akmalı.

Asırlar önce, belki de binlerce yılın ötesinde kim bilir kimler kurdu o şehri, istilalardan, savaşırlardan, susuzluk ve yoksulluktan kaçarak. Onların uzun ve meşakkatli yolculuklar sonunda gelişlerini ve o yeri ilk gördükleri anı düşünürüm. İşte o an 'ah işte aradığımız cennet' demiş olmalıdırlar.

Sonra seveceğim şehir, o yöreye ait taş, toprak, ahşap; her ne ise o yerli malzemeye yapılmış evler barındırmalı. Bazen anıtsal bazen küçük; ama her hâlükârda zarif yapıları ile bize geçmiş medeniyetlerden tecrübeler anlatmalı. Herhangi bir noktasına bırakıldığınızda size yol gösterecek tepeleri veya anıtsal binaları olmayan, dümdüz, birbirinin tekrarı sokaklardan oluşmuş şehirleri sevemedim bir türlü. Seveceğim şehir bir kalem sevdalısının o güzel ifadesiyle 'insan yüzlü olmalı' ve ruh taşımalı insanlar gibi. Ama pek de kolay bir şey değildir bu ruhu hissedebilmek. Farkındalık ve emek ister. Gönül gözüyle bakabilmek, kendinizi de kaybederek ara sokaklarında kaybolmak ister. Öyle ışıltılı, cazibeli yeniyetme bulvarlarda bulmanız zordur bu ruhu. Kendinizi fareli köyün kavalcısının melodisine kaptırıp, arayacaksınız. Geçmişin gün görmemişliklerinde kaybettiklerinizi bulmak için şöyle mesela, Yazmahanenin önünden girip Yahudi Sokağını boydan boya arşınlayacak, taa Ulu Cami'ye kadar uzanacaksınız. Belki, hiç tanımadığı hâlde size pişirdiği çökeklilerden ikram eden bir teyzenin nur yüzünde, belki de Ulu Caminin köşesindeki ecdat yadigârı kuş evinde saklıdır aradıklarınız. Belki Sevdakâr türbesinin önünden



geçip Örtmeliönü mahallesine kadar çıkacaksınız ve o ruhu, basit bir iyilik karşılığı uzun hayır duaları eden yaşlı ninede ya da eşikte oturan küçük çocuğun gülümsemesinde bulacaksınız. Burada, tam da bu noktada, şehirler sevmiş, şehirlerin ruhunu okuyup yazabilmiş Tanpınar'ı rahmetle anıp A.Turan Alkan'a da bir selam yollarsınız.

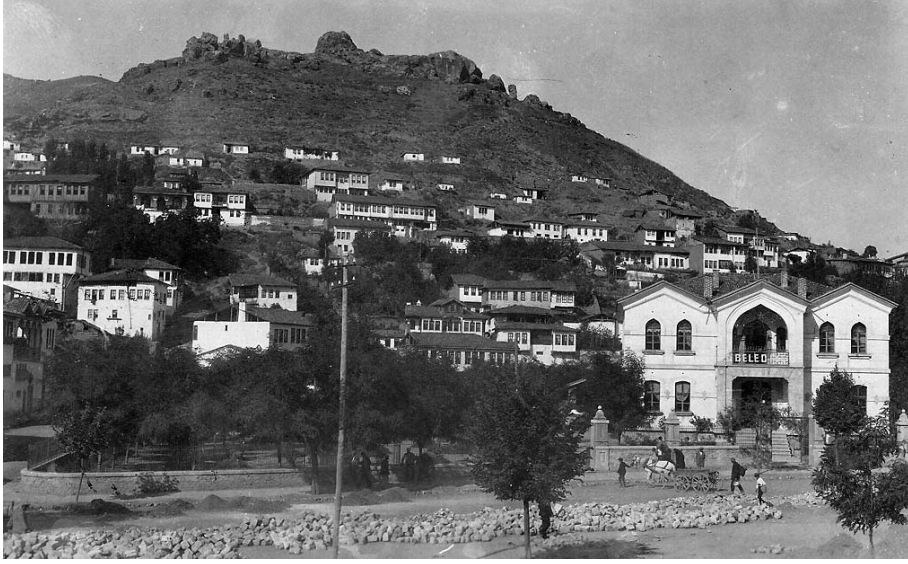
Doğduğumuz şehirleri severiz çoğu zaman, çocukluğumuzun ya da gençliğimizin geçtiği yahut bir müddet memuriyet icabı kalınmış şehirler de sevillebilir şüphesiz. Bazen de içinde yaşayan sevdiklerimizden ötürüdür şehre sevgimiz. Bir anneye, evladına hitaben "*Sen yoksan Tokat'ta, Behzat'ın yarısı yok sanıyorum*" dedirten şey tam da bu duygu olsa gerektir. Bazen de artık bir tepenin eteğinde şöyle bağı kuzey rüzgârlarına açık bir kabristanda yatan sevdiklerimizi sakladığı için severiz o şehri, kim bilir... Ama bir şehre ait olmak büsbütün başka bir şeydir.

Bir şehre ait olmak nedir bilir misiniz? Bir şehrin yerlisi olmak nedir sahi? Artık modern zamanlarda insanlar doğdukları yerde doyamıyorlar çoğu kere. Her biri bir yere savruluyor tespîh taneleri gibi. Şehirlerin yerlilerine artık nadiren rastlanır hâle geldi, "kimsiniz, kimlerdensiniz" sorusu anlamını yitirdiğinden beri.

Bir şehre ait olmak için orada doğmuş olmalısınız her şeyden önce ve bütün ömrünüz orada geçmiş olmalı. İlk adımlarınızı attığınız sokak, oyun çağınız, ilk keder, ilk kavganız, ilk mektep heyecanı oraya ait olmalı. Sonra ilk göz ağrınız, ilk hicranınız, gurbetiniz ve kavuşmanız. Üstüne bir de babanızınkiyle aynıysa eğer ilk besmele için diz çöktüğünüz mahalle mescidi, dedenizle aynı çarşılardan geçip ramazan çörekleri satın alabildiyseniz o şehir sizin demektir. Dedenizin babasının, dilinde Rahman suresiyle dolaştığı bağlardan üzümler tadabildiyseniz ve

hatta onun da babasının, evladını Rabbine emanet edip dönüşü olmayan hac yolculuklarına çıkarken dua ettiği mabette secdelere varabildiyseniz o şehrin kimliği genlerinize sinmiştir artık. Hele bir de öte yandan anneniz de oralıysa, aynı köprüden geçmişseniz gelin olduğunuz gün ve baba evinizi görünce aynı sızı titretmişse burun direklerinizi. Anneannenizle aynı menekşeler oyalanmışsa yazmalarınıza, hatta onun da annesiyle aynı hamamlarda peştamal ıslatıp Yunmuşsanız, yüreğinize işlemiştir artık o şehir. Anne deyip de geçmeyin ha! Odur şekillendiren çocuk kalplerimizi ve annelerin sevmediği bir şehri sevmek, maharet ister.

İşte bütün bunlar bir aradaysa eğer, siz tam da o şehre aitsiniz. Şehir sizsiniz artık ve siz de o şehirsiniz. Cennet ya altında ya üstündedir o şehrin zannınızca. Şehir her şeyiyle aşına olmuştur size. Sabahları yanık sesiyle “yağliciii” diye bağırarak geçen çocuk, şadırvanlarında oturup hasbihal eden ipek sakallı dedeler, zambak reçelinin kokusu, Çörekçi Hafız Ağaların asırlık dükkânı aşına olduğunuz şeylerdir. Saat kulesinin her saat başı vadide çınlayan sesi, akşamları çocukları çağıran komşu kadının seslenişi, Çay Bağlarından kulağınıza ulaşan ibibik kuşunun nağmeleri ve mezar taşlarındaki isimler hep tanıdık bildik gelir. Hatta yıllar sonra bir sabah, çocukluk aşkınızın güzel gözlerini evladının yüzünde görüvermeniz işten bile değildir. Bu şehrin karşısında Han Duvarları şairinin dizelerini söylemez misiniz?



Tokat Belediye Binası ve Parkından Suiçmez Mahallesi, Haç Dağı (1930'lu yıllar)

*İçimden tanurım ben o illeri  
Onlar ki zahirde viran olurlar  
Ardıçlı dağları Çamlıbelleri  
Aşanlar Şirin'e hayran olurlar*

Şimdi ne dersiniz ey okur? Benim şehrimin bağlarına,  
dağlarına, sokaklarına, çarşısına pazarına, nakış nakış  
işlenmiş binalarına ve güzel insanlarına şöyle daha ya-  
kından bakmak istemez misiniz?